

Επίλεκτοι μακαριστοί Αγιορείτες Ηγούμενοι του 20ού αιώνα

/ [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#)

Μη αναμένετε σημαντική πρωτοτυπία σε όσα θ' ακολουθήσουν, που δημιουργούν συνήθως ηχηρές εντυπώσεις, κολακευτικό θαυμασμό κι επιφανειακή έξαρση. Μεταφέρω τη λιτή απλότητα, που όχι σπάνια εμπεριέχει τη σπουδαία αληθινότητα. Μέσα από τη σιωπή, την ασημότητα και την ταπεινότητα κηρύττεται σ' ένα κόσμο συγχύσεως πνευματικής, κρίσεως και ταραχής η αξία της βαρύτιμης αρετής.

Η αγιορείτικη προσωπογραφία ηγουμένων του αιώνας μας, μαζί με άλλες μορφές οσιωθέντων ανθρώπων, μας προσφέρουν τη μεγάλη χάρη του βιωμένου παραδείγματος, στη σύγχρονη φλυαρούσα υπερκαταναλωτική κοινωνία, τη μη ορθοτομούσα τον λόγο της αληθείας. Μορφές σεμνών Αγιορειτών, με το ταπεινό ύφος και το καθαρό ήθος αποτελούν τη θεία παρεμβολή στο ρεύμα της βίας, της ρευστότητας, της χλιαρότητας κι επιπολαιότητας. Φωτίζουν, νοσηματοδοτούν, πληροφορούν τη χαρά της ελπίδος. Δίχως τον επάρατο φανατισμό, την κουραστική βιασύνη, το άηθες ήθος του αδιάκριτου επιτιμητή, τη φοβερή μισαλλοδοξία, τον συμβιβασμό της κακής ποχωρητικότητας και τον ναρκισισμό του

παρενθοντολόγου ιεροκήρυκος.

Τό Άγιον Όρος παραμένει ένα σπάνιο καταφύγιο για όσους επιμένουν ν' αγαπούν ιδιαίτερα τον Θεό και τον άνθρωπο, την περισυλλογή και τη θυσία, την ησυχία και τη δράση, την κατάνυξη και την προσφορά. Δεν θα σας απασχολήσω για την πολύτιμη πολιτιστική κληρονομιά και για τις ανάγκες συντηρήσεως. Τά έργα αυτά θα τ' αφήσω σε άλλους ικανούς. Θα προσπαθήσω να μιλήσω γι' αυτά που κρύβονται πίσω από τα φαινόμενα, αυτά που διψά να κατανοήσει για να παρακληθεί ο νέος άνθρωπος. Ας αφήσουμε λοιπόν τον ιερό Άθωνα ανέπαφο για μια άλλη λατόμηση.

Ελάτε να καταγράψουμε το ύφος και το ήθος του Αγίου Όρους, που συνυφαίνονται με τα ταπεινά, τα νηφάλια, τα χαμηλόφωνα πρόσωπα ευγενών ποιμένων. Επισκεπτόμενος ο άγιος Νεκτάριος Αιγίνης στις αρχές του αιώνας μας μια αγιορείτικη μονή στο γηροκομείο της συνάντησε ένα ενάρετο Γέροντα. Έσκυψε και τον ασπάσθηκε. Από το στόμα του Γέροντος έβγαινε ευωδία. Είπε τότε ο άγιος στον συνοδό του: Αυτοί είναι οι πολυτιμότεροι θησαυροί του Αγίου Όρους. Περί αυτών των θησαυρών θ' αναφερθώ. Δεν θα μιλήσω για την ωραία φύση, τα δάση, τα δένδρα, τ' άνθη, τα στρουθία, τα βουνά και το κλίμα. Τό έργο θ' αφήσω στους ειδικούς, στους φυσιολάτρες, στους λογοτέχνες, στους ποιητές και στους οικολόγους. Επιτρέψτε μου πάντως να πω, έστω παρενθετικά, πως είναι βεβήλωση βαρειά να βρίσκεσαι σ' ένα άγιο τόπο και ν' ασχολείσαι πολύ με τ' άλογα, τ' άψυχα, τ' άπνοα, όσο κι αν έχουν σχέση με τον άνθρωπο, κι όχι με την ιερότητα του μοναδικού ανθρώπινου προσώπου και τις ανάγκες της ψυχής και τις εναγώνιες αναζητήσεις της αλήθειας. Προτιμώ να συζητώ μ' ένα ανόητο παρά με την πιο ωραία φύση. Οι Γέροντες λοιπόν λατρεύοντας τον Θεάνθρωπο πάσχουν για τον πονεμένο και προβληματισμένο άνθρωπο.

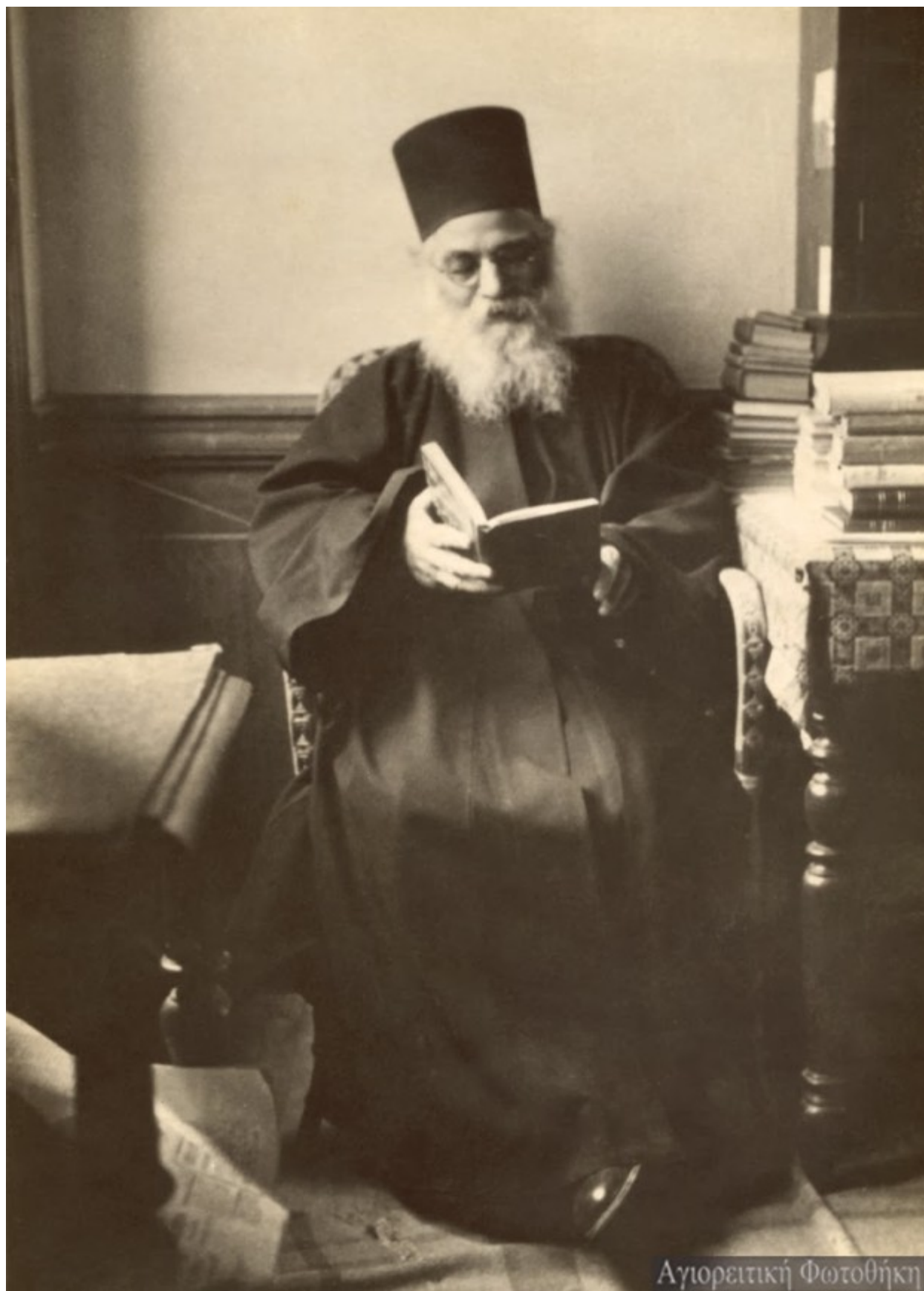
Αρκετοί θεωρούν ότι η ιστορία του Αγίου Όρους αρχίζει το 963 με την ίδρυση της ιεράς μονής Μεγίστης Λαύρας από τον μεγαλεπήβολο εκείνο ανατολίτη άνδρα, τον θεοφόρο όσιο Αθανάσιο τον Αθωνίτη. Άλλοι πάλι θέτουν τις αρχές του αγιορείτικου μοναχισμού τον πέμπτο αιώνα. Ο περίφημος όσιος Ευθύμιος ο Νέος, ο θεοκίνητος Ιωάννης ο Κολοβός, οι ονομαστοί αυτάδελφοι ιεραπόστολοι Συμεών και Θεόδωρος, Βλάσιος από το Αμόριο ο συλλειτουργγός αγγέλων, οι ευγενείς Ευθύμιος και Ιωάννης κτίτορες της μονής Ιβήρων, Νεόφυτος και Ευθύμιος οι Δοχειαρίτες, Πάυλος ο Ξηροποταμηνός, Σίμων ο Μυροβλύτης και άλλοι πολλοί στη συνέχεια είναι οι κρίκοι μιας χρυσής αλυσίδας σπουδαίων Αγιορειτών ηγουμένων.

Η αυστηρή ζωή τους, η αθόρυβη κι ατάραχη, τους κοσμεί λαμπρά. Κατά τον όσιο Νικόδημο τον Αγιορείτη, τον σοφό συναξαριστή, οι όσιοι του Άθω είναι τα εύοσμα κρίνα, τα τερπνά περιβόλια, τ' αγλαόκαρπα κι αμάραντα φυτά, οι αέναοι ποταμοί

των χαρίτων. Τό Άγιον Όρος πήρξε το ακάματο εργαστήρι της αρετής, η σχολή της ανώτερης φιλοσοφίας, το ταμείο της τέχνης, της ορθοστασίας του Γένους και της φιλοκαλίας της Ελληνορθοδόξου Παραδόσεως.

Σήμερα που δυστυχώς παρατηρείται, παρά τις πάντα λαμπρές εξαιρέσεις, μια γενική πνευματική καθίζηση, που αναθεωρούνται βασικές αρχές της ηθικής και παραποιείται η ειλικρίνεια, η ευφυΐα και η πρόοδος, η ελευθερία γίνεται αντικείμενο καταχρήσεως. Η ακολούθηση του μοναχισμού από σώφρονες κι ικανούς νέους αποτελεί απορία πολλών η κόλαφο στην κοινωνία που αδιαμαρτύρητα πορεύεται την κατιούσα. Δεν γκρινιάζω μονότονα ως απόμακρος θεατής των πικρών καθημερινών συμβάντων. Η άνθηση του αγιορειτικού μοναχισμού την τελευταία τριακονταετία αποτελεί νησίδα σε πέλαγος αγριεμένο. Τή νησίδα αυτή διατήρησαν ιδιαίτερα σεμνοί άνδρες που βάστηξαν την ηγουμενική ράβδο με φόβο Θεού, γνώση και προσμονή.

Μοναχοί και προσκυνητές στον Άθωνα ζητούν να βρουν σήμερα την απωλεσθείσα δραχμή, την ησυχία, την αθωότητα, τον γλυκασμό της λύτρωσης. Η νοσηρότητα των παθών, οι λαβύρινθοι της ανειλικρίνειας, οι σοφιστείες των ευσεβισμών, όταν εξαγορεύονται πρόθυμα κι αυθόρμητα και κατατίθενται στο πετραχήλι των πνευματικών Γερόντων, δίνουν τη θέση τους στην αυθεντική ακεραιότητα με την ωριμότητα της μετάνοιας. Τά λόγια όμως θεωρούνται περιττά, όταν μιλούν περίτρανα οι βίοι.

Ο ηγούμενος της ιεράς μονής Σίμωνος Πέτρας Ιερώνυμος γεννήθηκε το 1871 στη μοναχοτρόφο και αγιότεκνο Μικρά Ασία. Μόλις στην ηλικία των δεκαεπτά ετών έρχεται στο τολμηρότερο οικοδόμημα του Αγίου Όρους, την πρώτη πολυκατοικία

της Ευρώπης, στην υπακοή του έμπειρου συμπατριώτη του ηγουμένου Νεοφύτου, που έγινε νέος κτίτορας της καμένης το 1891 μονής. Μ' εφόδια τη φιλοθεία, που δονούσε τα μύχια της ψυχής του, προσήλθε ταπεινά, με όλη εκείνη την ωραία αίσθηση της γνήσιας αμαρτωλότητας, μελετώντας με τα Γεροντικά, τους Συναξαριστές και τα Πατερικά κι Ασκητικά βιβλία, την παράδοση της μονής του και την ιστορία του περχιλιόχρονου αθωνικού μοναχισμού. Ο ίδιος γράφει: «κατά την εφηβικήν μου ηλικίαν καθ' εαυτόν διαλογιζόμενος πως θα ηδυνάμην να ευαρεστήσω τω Κυρίω εξελεξάμην την των μοναχών ευαγή και θεάρεστον πολιτείαν ως μάλλον ευάρμοστον τω ευσεβώς και καλώς πειθομένω και ακολουθούντι τω Κυρίω λέγοντι: «Δεύτε προς με πάντες οι κοπιώντες και πεφορτισμένοι καγώ αναπαύσω μας». Καί την πατρικήν ευλογίαν και ευχήν των γονέων λαβών και τον Σταυρόν του Κυρίου όπλον ακαταμάχητον αναλαβών ως εικός, μετέβην εις το Άγιον Όρος του Άθω ως μάλλον κατάλληλον και συνάδον προς τον θεοφιλή σκοπόν μου και απόφασιν».

Η ζωή του είναι αυτή που έζησαν χιλιάδες μοναχοί πριν από αυτόν. Ζωή ποτισμένη από τη μνήμη του Θεού και των αγίων, μυστική, με καθημερινές πολύωρες ιερές ακολουθίες, συχνές αγρυπνίες, τακτικές νηστείες, τον κανόνα, το διακόνημα και τη μυστηριακή ζωή. Τό ιδιαίτερο στον π. Ιερώνυμο είναι ότι ολ' αυτά τ' αγαπά με ολοκληρωτική αφοσίωση κι ασκητικότητα, απορρίπτοντας συνεχώς τα περιττά. Η ευκατάνυκτη μελέτη του δεν είναι προς απλή απόκτηση γνώσης, αλλά καθρέφτισμα και μέτρημα σκληρό του εαυτού του. Όπως έλεγαν: «περισσότερον πετρέλαιον είχε κάψει εις τας αναγνώσεις όπου έκανε, παρά το νερό που είχε πιεί... Εις αυτόν ήρχοντο πολλοί αδελφοί, δια να τους συμβουλευση. Αυτός όμως ταπεινούμενος, εσιώπα και δεν ωμιλούσε ιδικόν του λόγον, αλλά πεδείκνυε με το δάκτυλό του τα βιβλία. Τόσο μεγάλη ήτο η ταπεινοφροσύνη του».

Η προθυμία του και η πακοή του τον κάνουν γραμματέα της μονής του, βιβλιοθηκάριο, εκκλησιαστικό, πεύθυνο μετοχίων και αποστολών. Παντού και πάντοτε διατηρούσε την κύρια αρετή των μοναχών, την ταπείνωση, και ποτέ δεν αντιμιλούσε. Μέ το βιβλίο και το κομποσχοίνι στο χέρι ταξίδευε, μέσα από τις δύσκολες συνθήκες της εποχής αδιαμαρτύρητα.

Ιδιαίτερα χαριτωμένες κι ενδεικτικές των ευγενών αισθημάτων του είναι οι επιστολές για την απελευθέρωση του Αγίου Όρους το 1912. «Ήκουες μίαν βροχήν βροντών, αλλαλαγμός ηκούετο έξω στα μοναστήρια, καμπάνες ως το Πάσχα έπαιζον χαρμόсуна και ζήτω με φωνάς που έφθαναν στον ουρανόν. Λοιπόν και οι σιωπηλοί εκείνοι οι της ερήμου μοναχοί εκραύγαζον το ζήτω! Στιγμή αγία! Ημέρα θεία, πανσεβάσμιος, λαμπρά! Ο ήλιος μας έδιδεν ολόκληρον την λάμψιν του, ο ουρανός με μίαν περβολικήν χαράν, η θάλασσα με μίαν γαλήνην, η φύσις όλη με

ημάς επανηγύριζεν, ο ήλιος με το φως του, ο ουρανός με το χαρμόσυνον του χρώματός του μας έλεγαν: ιδού το ακραιφνές σημείον της σημαίας της ελληνικής. Φως και χαρά τα δύο χρώματα της ελευθερίας και ανάπαυσις από τα βάσανα της κακοδιοικήσεως του Τούρκου. Τής δε θαλάσσης η γαλήνη μας εφώναζεν: ειρήνη θέλει βασιλεύσει πλέον εις το εξής».

Ο μακαριστός π. Ιερώνυμος πήρξε γόνιμος και άριστος επιστολογράφος, που μέρος των επιστολών του συγκέντρωσαν τα πνευματικά του τέκνα, στον τόμο, που ο ίδιος ονόμασε: Τάλας και αμαρτωλός. Επιστολές συμπαραστάσεως, παρηγορίας, ενισχύσεως, οδηγιών, συμβουλών, λύσεως αποριών και καταρτίσεως, γραμμένες με περισσή γνώση, ταπείνωση και αγάπη. Τού γράφουν: «Είναι προνόμιον των τέκνων του Θεού να φέρουν την παρηγορίαν προς τους ανθρώπους, την οποίαν αποστέλλει ο Ουράνιος Πατήρ».

Καρπός της αξιοθαύμαστης φιλοπονίας του αλλά και της αξιοζήλευτης φιλοθείας του είναι, πέραν της πλούσιας επιστολογραφίας του, η αντιγραφή και μετάφραση αγιοπατερικών κειμένων, συναξαρίων και αγιογραφικών περικοπών. Επίσης ασχολείται με τη σύνθεση βυζαντινών μελών, την υμνογραφία, τη μουσικοδιδασκαλία και την ιεροψαλτική, με ιδιαίτερη τέχνη κι ευλάβεια.

Μέσα σε όλες τις πολλές ασχολίες του δεν απέκαμε, μα εγκρατευόταν τα πάντα, νηστεύοντας, αγρυπνώντας και προσευχόμενος. Διηγούνται οι παλαιοί πατέρες πως δεν τον είδαν ποτέ ξαπλωμένο. Συνήθως κοιμόταν στην καρέκλα και για λίγο. Θεωρούσε πως ο πολύς ύπνος λιγοστεύει την αγάπη στον Θεό, όπως και το πολύ φαγητό. Επανελάμβανε με τον άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο. «Γλυκός ο ύπνος; Αλλ' ουδέν γλυκύτερον προσευχής...». Σιωπηλά έλεγχε τους οκνηρούς, με τη «διηνεκή της σαρκός βία».

Αγιορειτική Φωτοθήκη

Ο Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Κανονικοῦ τοῦ Σίμωνος Πέτρος Ἀρχιμανδρίτης
Κώστας Μοραϊδῆς ἐξ Ἀγιορείου 1903. ςς

Τό 1920 ἐκλέγεται ηγούμενος τῆς ιερῆς μάνδρας τοῦ οσίου Σίμωνος τοῦ Μυροβλύτου. Ἡ προαγωγή του δέν τον ἐμποδίζει νά συνεχίζει νά διακονεῖ πρόσχαρα τήν ἀδελφότητα. Συναντάται χαράματα στη ζύμη, νά σαρώνει ἀπ' τῆς αὐλές τὰ χιόνια, νά ἐργάζεται στούς κήπους, νά πλένει ρούχα, νά γράφει, νά γράφει... Ὁ Γέροντάς του Νεόφυτος τον εἶχε διδάξει νά εἶναι πάντα πρῶτος τῶν

διακονητών. Τό αξίωμα δεν του επιτρέπει να λησμονά ότι είναι πρώτα μοναχός. Έτσι συνεχίζει ν' αγρυπνεί, να δέεται τώρα πιο πολύ και να κοπιάζει περισσότερο. Στους μοναχούς του μετέδιδε καθημερινά το βίωμα του παραδείγματος, στους προσκυνητές την ειρήνη, στους ασκητές αφειδώλευτη ελεημοσύνη, για να εύχονται στις καλύβες τους απερίσπαστα. Φίλεργος, διδακτικός και διακριτικός ηγούμενος επί μία δεκαετία.

Από νωρίς συνδεόταν με τους θερμούς φίλους της αρετής ηγουμένους Κοδράτο τον Καρακαλληνό, Αθανάσιο Γρηγοριάτη, Δοσίθεο και Γαβριήλ τους Διονυσιάτες και τους επισκόπους πρώην Μετρών Δοσίθεο, Κασσανδρίας Ειρηναίο που τον χειροτόνησε, πρώην Σωζοπόλεως Κωνσταντίνο, πρώην Πενταπόλεως Νεκτάριο, τον μεγάλο και θαυματουργό άγιο του αιώνας μας, και αργότερα αρκετούς άλλους. Επίσης συνδεόταν με τις γνωστές αδελφότητες των Ιωασαφαίων και των Δανιηλαίων, τους Γέροντες Ιερώνυμο της Αιγίνης, που τον έκειρε μεγαλόσχημο, και Φιλόθεο Ζερβάκο της Πάρου.

Η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους «τα μάλα εκτιμώσα την πολυετή και φρονίμην της μετέρας πανοσιολογιότητος εμπειρίαν περί των καθ' ημάς αγιορειτικών πραγμάτων, εμπειρίαν, ήτις αποτελεί μέγα κεφάλαιον δια τον ιερόν ημών τόπον», καθώς γράφει, τον διορίζει μέλος πεντάριθμης επιτροπής για τη σύνταξη του Καταστατικού Χάρτου του Αγίου Όρους, το μετοχιακόν ζήτημα και άλλες σπουδαίες ποθέσεις. Ο Γέρων Γαβριήλ Διονυσιάτης αναφέρει ότι τον ονόμαζαν «Ο Νέστωρ της Ι. Κοινότητος».

Στα έτη της ηγουμενείας του η Σιμωνόπετρα γνώρισε μέρες πνευματικής ακμής. Πλούσιος από πνευματικές εμπειρίες ο Γέρων Ιερώνυμος, εξηντάχρονος, κατέρχεται στην Αθήνα από το Άγιον Όρος, για ν' αφιερωθεί στο έργο του Πνευματικού και να γίνει ασφαλής οδηγός πολλών. Μετέφερε το σεμνό ήθος και το ταπεινό ύφος των Αγιορειτών και δικαίωνε τη μεγάλη ευλάβεια των πιστών στα τέκνα του Περιβολιού της Παναγίας. Ήταν ο άνθρωπος που είχε τη βαθειά γνώση, τη διάκριση και την πείρα για να σηκώνει τ' ανθρώπινα βάρη ψυχικών πόνων από αμετανόητα και ύπουλα πάθη.

Στο Σιμωνοπετρίτικο μετόχι της Αναλήψεως στον Βύρωνα Αθηνών, που έρχεται το 1931 δεν συναντά σημαντικό φιλομόναχο πνεύμα. Άλλα ρεύματα κυκλοφορούν στην πρωτεύουσα την εποχή αυτή, που εύκολα τα χαρακτηρίζουμε δυτικόφερτα. Τό γνήσιο παραδοσιακό πνεύμα συναντάται σε δύο μικρές εκκλησίες των Αθηνών· στο μετόχι της Αναλήψεως και στον Προφήτη Ελισσαίο, που δυστυχώς σήμερα δεν υπάρχει. Εκεί συχνάζουν οι τελευταίοι Κολλυβάδες, οι φιλομόναχοι, οι φιλοαγιορείτες, οι φιλέορτοι, οι φιλακόλουθοι και φιλόθεοι όπως οι άγιοι Νικόλαος Πλανάς, Σάββας της Καλύμνου, Φιλόθεος της Πάρου, Αμφιλόχιος της Πάτμου και

αρκετοί Αγιορείτες. Στον τότε ήσυχο λόφο της Αναλήψεως θα μεταφερθεί η αθωνική ευωδία της ευλογίας για τρεις περίπου δεκαετίες.

Παρά τις πυκνές του ασθένειες, τις δοκιμασίες, τους πειρασμούς και τις συχνές κακουχίες δεν έπαυε νυχθήμερα να λειτουργεί, να προσεύχεται, ν' ασκείται, να κηρύττει, να επιστολογραφεί, να εξομολογεί, να ελεεί και να συντρέχει τους πολλούς αναγκασμένους. Κατά τη μαρτυρία πολλών: «Η "Ανάληψις" εγένετο πνευματικόν κέντρον όχι μόνο της περιφερείας, αλλά μοναδικόν εν τη πρωτεύουση και τα πέριξ, αφού συρρέουν εκ πάσης γωνίας της Αττικής γης, όπως βαπτισθώσι εις το φως των έργων του π. Ιερωνύμου και δοξάσωσι τον Πατέρα τον εν τοις Ουρανοίς». Ιδιαίτερα διακρίθηκε ως εξομολόγος, γι' αυτό και για πολύ λίγο έμενε κενό το ιατρείο-εξομολογητήριό του. Έβλεπε τις ψυχές σαν σε ανοιχτό βιβλίο. Είχε καταπληκτική γνώση των λεπτών πτυχών της ανθρώπινης ψυχής και τις φώτιζε κατάλληλα. Γράφει σ' επιστολή του: «Όλα οφείλει να γνωρίζη ο αγαπών τα τέκνα του πνευματικός πατήρ, δια να ευκολύνη και οικονομή την σωτηρίαν των μετά διακρίσεως και φρονήσεως και συνέσεως μεγάλης και φόβου Θεού και συνειδήσεως αγαθής, διότι όταν αυτά δεν έχη, ο πνευματικός πατήρ, όχι μόνον δεν σώζει, αλλά και καταστρέφει τας ψυχάς».

Αγαπούσε να συμβουλεύει με χαριτωμένο τρόπο τα παιδιά, να επισκέπτεται τους ασθενείς και γέροντες και διακριτικά τους φτωχούς. Για την ολοκληρωτική του αφοσίωση ο Θεός τον χαρίτωσε με το πανθομολογούμενο από τα πολλά του πνευματικά τέκνα προορατικό και διορατικό χάρισμα. Οι ταπεινές δεήσεις του ακούγονταν από τον Πανάγαθο Θεό, που χάριζε την γεία της ψυχής και του σώματος. Θα σας κούραζα αρκετά αν ανέφερα ένα πλήθος τέτοιων επώνυμων μαρτυριών. Ο άγιος Ισαάκ ο Σύρος λέγει: «Αδύνατον τον μετά συντριβής και ταπεινώσεως άνευ σημείων παρά Θεού αφεθῆναι». Ο μακάριος Γέροντας Ιερώνυμος Σιμωνοπετρίτης είναι ένας από αυτούς που μυστικά εργάσθηκαν για τη σημερινή άνθηση του μοναχισμού και μάλιστα σε μια εποχή δύσκολη. Φόρεσε το τίμιο του μοναχού ένδυμα σε περίπου τριακόσιες ψυχές με την έμπνευση, παρότρυνση και καθοδήγησή του. Τίς μοναχές έστελνε σε διάφορες γυναικείες ελλαδικές μονές και τους μοναχούς συνήθως στο Άγιον Όρος. Οι σχέσεις του μαζί τους παρά την πολλή του αγάπη ήταν πάντα με διακριτική απόσταση, αποφεύγοντας να τους συνδέει με το πρόσωπό του αλλά με τον Χριστό. Βλέποντάς τον να ζει συνεχώς σε μια αδιατάρακτη γαλήνη αναφωνούσες: «καλόν το πορεύεσθαι οπίσω Κυρίου»..

Προβλέποντας τη μακαρία τελευτή του αναχώρησε του παρόντος κόσμου την ημέρα της εορτής των Θεοφανείων του 1957. Οι τελευταίες του λέξεις ήσαν: «Ω μακαρία ταπείνωσις!» Τόν χαρακτηρίζουν. Ένα μεγάλο πλήθος πιστών, διηγούμενο

τις ευεργεσίες του, τον συνόδευσε στην τελευταία του κατοικία επικαλούμενο τις πρεσβείες του. Στην ανακομιδή των λειψάνων του ανάμεσα στο συγκινημένο πλήθος άκουγες: «Αυτός ο καλογερόπαπας έκανε θαύματα... Αυτός ήταν αληθινός παπάς... Τέτοιοι καλόγεροι μάλιστα... Καί το παντελόνι, που φορούσε, έδινε... Δεν κοιμόταν, δεν έτρωγε, να εξομολογεί μέρα – νύχτα... Αυτός είναι ένας άγιος... Κατέβαζε τον Θεό στη γη...». Πράγματι πολλοί και σήμερα τον τιμούν, ευλαβούνται κι επικαλούνται ως άγιο.

Σύγχρονος ηγούμενος του Γέροντος Ιερωνύμου και συνέκδημος στις ουράνιες πνευματικές αναβάσεις ήταν ο αρχιμανδρίτης Κοδράτος Καρακαλληνός. Γέννημα και θρέμμα κι αυτός της μοναχοτρόφου Μικρασίας. Γράφει ο μακαριστός αρχιμανδρίτης Χερουβεΐμ: «Τά πολλά του φυσικά χαρίσματα, το σπινθηροβόλο του

πνεύμα, η ασκητική του καρτερία, η αρτία εσωτερική του συγκρότησις τον ανέδειξαν πρότυπο πνευματικού ηγέτου. Η δεξιοτεχνία του στη διοίκηση της Μονής και η ικανότης του στην διαποίμανσι των ψυχών, συνδυασμός δυσεύρετος, πήρξε το πιο έντονο χαρακτηριστικό της προσωπικότητός του». Εικοσάχρονος έρχεται στην ευαγή μάνδρα των Αγίων Αποστόλων «ως επιποθεί η έλαφος επί τας πηγάς των δάτων». Μετά μακρά και ευδόκιμη διακονία το 1914, αρκετά ώριμος, εκλέγεται ηγούμενος και χειροτονείται διάκονος και πρεσβύτερος από τον επίσκοπο Νείλο, που είχε πάρξει και δάσκαλός του στην πατρίδα του, τα Βουρλά. Ως ηγούμενος δεν παύει να εργάζεται, να φιλοκαλεί και ν' αγρυπνεί, γιατί δεν ανήλθε στη θέση επιθυμώντας ανώτερο αξίωμα, αλλά παραμένει πρώτος των διακονητών. Έλεγε ο ίδιος: «Επί 26 χρόνια που εχρημάτισα ηγούμενος δεν κοιμήθην ποτέ έξω από το Μοναστήρι με την χάρι του Θεού».

Η φυσική ευφυΐα συνδυασμένη με την ποιμαντική του μέριμνα και τέχνη εύρισκε πάντα μεθόδους και τρόπους για να επαναφέρει στην ευθεία τους οκνεύοντες, τους αμελούντες, τους ραθυμούντες και τους σφάλλοντες. Παιδαγωγούσε, επανόρθωνε και φρονημάτιζε όχι με τις επιταγές της ψυχολογίας αλλά της καλογερικής εμπειρίας και της ευαγγελικής αγάπης. Δίδασκε με την άψογη στάση του, το ανύστακτο βλέμμα του και τον φωτισμό της διακρίσεως. Όπως έλεγε ο Γέρων Αθανάσιος ο Ιβηρίτης: «Ο παπα-Κοδράτος ήταν ένας πραγματικός ψαράς. Κατόρθωνε με απaráμιλλη τέχνη να ψαρεύη τις ψυχές. Για δίχτυ είχε την κατάνυξι. Για καλάμι τον φωτισμό του Θεού. Για δόλωμα την αγάπη». Ήθελε και τους δοκίμους και τους μοναχούς του ατάραχους, απαλλαγμένους από περιττές συζητήσεις, περισπασμούς, κατακρίσεις κι αργολογίες, αλλά σώφρονες, νήφοντες και ειρηνικά συνεχώς προσευχομένους. Η ησυχία είναι το φυσικό κλίμα κάθε μονής που σφοδρά επιθυμεί τη θεοληψία. Δίχως να είναι τυπολάτρης πρόσεχε την τάξη στο ναό, στη μονή και στη ζωή των μοναχών. Μέ προσεκτική αυστηρότητα παρατηρούσε εκείνον που γελούσε υπέρμετρα κι εκείνον που έβλεπε ιδιαίτερα να προσέχει την ταπεινή ενδυμασία του.

Ήθελε το μοναστήρι του είναι πάντα ένα ήσυχο λιμάνι. Όταν τον ρώτησαν τι σημαίνει μοναχός, απάντησε: «Μοναχός σημαίνει να θέλεις να κοιμηθής και να μη κοιμάσαι. Νά θέλεις να φας και να μην τρως. Νά θέλεις να πιής και να μη πίνης. Μοναχός σημαίνει “βία φύσεως διηνεκής”». Όλοι οι Αγιορείτες τον ονομάζουν τέλειο ασκητή ηγούμενο. Ήταν ένας ήλιος που φώτιζε και θέρμαινε τους μοναχούς του, τους ασκητές, τους προσκυνητές σε δύσκολα έτη. Η ηπιότητα, πραότητα, αγαθότητα και κατανυκτικότητά του φαινόταν πιο πολύ τις ώρες που εξομολογούσε. Μαλάκωνε τις πέτρινες καρδιές κι έριχνε τους εμπαθείς εσώτερους αγκαθοφράχτες. Ο μετέπειτα ηγούμενος της Ιεράς Μονής Αγίου Παύλου Ανδρέας μετά από μία εξομολόγησή του θαύμαζε τη δεξιοτεχνία του στην καθοδήγηση

ψυχών και την κατάνυξη που του μετέδωσε.

Στο παρεκκλήσι της μονής του οσιομάρτυρος Γεδεών, στο Καθολικό και στο Κελλί του περνούσε τις πιο ευχάριστες ώρες του. Έλεγε ο ταπεινός ηγούμενος: «Όσο ταπεινώνεσαι, τόσο ψώνεσαι. Είτε χειροτονηθείς, είτε πάρης ένα αξίωμα, μην περηφανεύεσαι. Η ικανότης μας δεν είναι κατόρθωμα του εαυτού μας, αλλά δώρημα του Θεού... Ξέρεις πως πρέπει να είναι ο μοναχός; Σαν πεθαμένος. Είτε τον βρίζουν, είτε τον επαινούν, είτε τον κτυπούν, να μη μιλάει καθόλου». Ο παπα-Κοδράτος ήταν ο αντίλαλος της φωνής των αγίων πατέρων. Οι επίσκοποι Πελαγονίας Χρυσόστομος, Μιλητουπόλεως Ιερόθεος, Κασσανδρίας Ειρηναίος και άλλοι γι' αυτό τον είχαν σε μεγάλη εκτίμηση. Οι δοκιμασίες που δέχθηκε φανέρωσαν την ανωτερότητά του και τη θεοφοβία του.

Η χάρη του Θεού τον προστάτευε και κοσμούσε την ωραία του ψυχή, που κατοικούσε σ' ένα ασκητικό σώμα. Τούτο κατορθώθηκε γιατί εμπιστεύθηκε πολύ τον Θεό κι επίρριψε σ' Εκείνον τη μέριμνά του. Η προσευχή του÷ Καρακαλληνού ηγουμένου έκαιγε τις δαιμονικές πλεκτάνες και δώριζε τη λύτρωση στους αναγκεμένους. Η προσευχή του ήταν, όπως λέγει ο άγιος Ισαάκ ο Σύρος, καταφύγιο βοηθείας, πηγή σωτηρίας, θησαυρός πεποιθήσεως, λιμάνι σωτηρίας, φως στο σκοτάδι, στήριγμα των ασθενών, σκέπη των πειραζομένων, βοήθεια των βαρυνοσούντων, ασπίδα των πολεμουμένων... Μέχρι την τελευταία του δεν έπαυε να συμβουλεύει και να καθοδηγεί. Επί 58 έτη φώτιζε τη μονή του και τους γύρω του. Εκοιμήθη το 1940 από το βάρος των γηρατειών και εισήλθε στην ποθητή αιώνια χαρά του Κυρίου του. Συνεχιστής άξιος και δραστήριος πήρξε ο διάδοχός του αρχιμανδρίτης Παύλος, που συχνά τον χρησιμοποιούσε για κοινές ποθέσεις και η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους και τις έφερε σ' αίσιο πέρας.

Ο κατά τον Γέροντα Θεόκλητο Διονυσιάτη “ηγούμενος” της μονής Γρηγορίου Αθανάσιος, πήρξε ακέραιος, γαλήνιος, πράος, ειρηνικός, απαθής και φωτισμένος, μια από τις πέροχες ηγουμενικές μορφές του αιώonos μας, που μας μεταφέρουν το αγέρωχο ύφος και ήθος των σοφών κοινοβιαρχών. Γεννήθηκε στον Πύργο της Ήλειας και γαλουχήθηκε από τα νάματα της πατροπαράδοτης ευσέβειας, ώστε ο ναός να είναι το δεύτερο σπίτι του. Για την αναχώρησή του από τον κόσμο τον βοήθησε η μελέτη των έργων του αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου. Έφθασε, μετά από πολλές περιπέτειες, την 15η Αυγούστου, εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου και ανωτέρας ηγουμένης του ιερού όρους, στον αρσανά της μονής Γρηγορίου, κι έσκυψε και φίλησε το χώμα που πατούσε πρώτη φορά και θα τον κάλυπτε για πάντα μετά 60 έτη. Κατόπιν ασπάσθηκε το χέρι του ηγουμένου του Συμεών, που είναι νέος κτίτορας της μονής και ηγουμένευσε σε αυτή επί 46 έτη, μέχρι το 1905.

Η αγάπη του Αθανασίου στην ολοπρόθυμη διακονία, τη μελέτη, την πακοή, την ξενιτεία και την άσκηση, τον αξίωσε παρά τη θέλησή του ν’ ανέλθει στον ηγουμενικό θρόνο της αγαπημένης του μονής. Ως ηγούμενος φανέρωσε περισσότερο τις αρετές του. Τή σοφή του διάκριση, τη γλυκεία ανεξικακία του, τη

διδασκτική του πραότητα, τη σεμνή του σοβαρότητα. Η μονή Γρηγορίου μπορούσε ασφαλώς να καυχάται για τον ποιμένα της. Ήταν ένας αριστοτέχνης ψυχανατόμος που την τέχνη σπούδασε στο σπουδαστήριο του κελλιού του με διδάχους τους φίλους του αγίους πατέρες. Είχε, κατά τον όσιο Ιωάννη της Κλίμακος, καθαρίσει την ψυχή του κι είχε ενωθεί με τον Θεό και δεν είχε ανάγκη από άλλη διδασκαλία. Η φιλία του με τους αγίους και ιδιαίτερα με τους προστάτες της μονής Νικόλαο, Γρηγόριο και Αναστασία είναι θαυμαστή και συγκινητική. Τήν πρώτη θέση της μονής τη θεωρούσε πρώτη στην πηρεσία των πάντων. Ήταν πάντα ακριβής, τακτικός και πιστός στα παραδεδομένα με την πρόποσα αυστηρότητα. Δεν επέτρεπε νεωτερισμούς, παραχωρήσεις και ποχωρήσεις. Θύμιζε ομολογητές άλλων χρόνων. Έλεγε: «Πρέπει να μείνωμεν στύλοι ακλόνητοι εις τας παλαιάς παραδόσεις των Πατέρων μας και να φανώμεν γενναίοι στρατιώται του Χριστού».

Τό 1937 θεώρησε ότι πρέπει να παραιτηθεί και ν' αφοσιωθεί πιο απερίσπαστος στις μοναχικές θείες εντρυφήσεις. Οι θερμές παρακλήσεις πολλών δεν μπόρεσαν να τον μεταπείσουν. Πιο ήσυχος και πιο ειρηνικός ως Προηγούμενος μετέδιδε την ειρήνη του και με τη σιωπή και με τον λόγο του σε όσους τον πλησιάζαν. Τό πετραχήλι του θαυματουργούσε. Όταν κοιμήθη, βρήκαν στο πορτοφόλι του κάτι παράξενα «χαρτονομίσματα». Από τη μία πλευρά ανέγραφαν την αριθμητική αξία και από την άλλη λόγους αγίων πατέρων περί ακτημοσύνης.

Στις τελευταίες ημέρες του 1953 ανεπαύθη εν Κυρίω, αφού κάλεσε όλη την αδελφότητα πριν κι αλληλοσυγχωρήθηκαν. Ετοιμάσθηκε με τον καλύτερο τρόπο σε όλα και με χαρά περίμενε τον θάνατο. Ζήτησε από τον άξιο, δραστήριο, φίλεργο κι ευφυή διάδοχό του αρχιμανδρίτη Βησσαρίωνα να τον μεταλάβει των Αχράντων Μυστηρίων. Μετάλαβε. Τά τελευταία του λόγια ήταν: «Τού δείπνου σου του μυστικού σήμερον Υιέ Θεού κοινωνόν με παράλαβε...». Βυθισμένος στα λόγια της προσευχής αναχώρησε από τον μάταιο αυτό κόσμο. Οι μοναχοί του συχνά τον συναντούσαν παρήγορο πάντα και στα κατοπινά ευλογημένα όνειρά τους. Μορφή αλησμόνητη στους φίλους της αρετής κι ας μη ασχολείται ο κόσμος μαζί τους, όπως και οι άλλες, που αναφέρουμε, ελπίζοντας πως δεν σας κουράζουμε.

Μιά από τις ησυχαστικές μονές του Αγίου Όρους είναι της Κωνσταμονίτου και μια από τις ωραιότερες σύγχρονες μορφές της ο ηγούμενος Φιλάρετος. Από μικρός

έθεσε θεμέλια και ρίζες σαν τον μακάριο άνδρα του Ψαλμωδού παρά τις διεξόδους των δάτων και προϋποθέσεις για μία αγαθή πορεία. Σαν τον πρωτομάρτυρα Στέφανο, στον οποίο τιμάται το Καθολικό, εισέρχεται νέος 22 ετών στον στίβο των μοναχικών παλαισμάτων. Κόποι, ασθένειες, κανόνες, δοκιμασίες και λύπες αντί να τον κάμψουν, τον χαλυβδώνουν ψυχικά και του ενισχύουν την ωριμότητα. Οι άνθρωποι αυτοί έπαθαν κι έμαθαν. Από την πράξη έφθασαν στη θεωρία. Δεν διδάχθηκαν ιδέες σε πανεπιστημιακές σχολές, αλλά τρίφτηκαν στην άσκηση, από την οποία εξήλθαν σαν το χρυσάφι από το χωνευτήρι. Ως λειτουργός αργότερα, με την πολυετή καθημερινή του παράσταση στο άγιο θυσιαστήριο, ήταν γεμάτος φως, χαρά και ειρήνη. Η κατάνυξη τον έλουζε και θαυμαστά σημεία τον έκαναν να μη κουράζεται ποτέ. Πολλά διηγούνται για τις θείες Λειτουργίες του απλού, ταπεινού και χαριτωμένου παπα-Φιλάρετου.

Ως ηγούμενος ήταν ο ποιμένας ο καλός, ο άκακος, ο πομονετικός και φιλόστοργος. Επιτήδειος από τον Θεό, ο απόφοιτος της Γ΄ τάξεως του Δημοτικού Σχολείου, δίδασκε άριστα τους μαθητές του αυτό που διδάχθηκε ο ίδιος στην ησυχία του κελλιού και στη μυσταγωγία του ναού. Μαζί με τους διακονητές, με τους δοκιμαζόμενους, τους ασθενείς, τους γέροντες. Αγάπησε πιο πολύ τη σκληραγωγία, την ακτημοσύνη, την ασημότητα και την αδοξία.

Τίς πιο πολλές του ώρες τις έδινε στην προσευχή. Ήταν οι πιο αγαπητές του ώρες. Τό ήξεραν κι απέφευγαν να τον ενοχλήσουν. Έτσι τους βοηθούσε όλους πιο πολύ. Η θεομητροφιλία του ήταν συγκινητική. Τούς προσκυνητές κατευόδωνε με τα εγκάρδια λόγια: «Η Παναγία να σε σκεπάζει με το φουστάνι της». Πολλές φορές την ημέρα έλεγε τους Χαιρετισμούς της Παναγίας. Η μεγάλη αγάπη του στην Παναγία προερχόταν από τη βαθειά γνώση της πρεσβευτικής της δύναμης και ότι αυτή μας βγάζει από την κόλαση της περηφάνειας και μας οδηγεί στον παράδεισο της ταπεινώσεως.

Στον Γέροντα Φιλάρετο κατοικούσε ο Θεός, αφού κατά τον όσιο Ιωάννη τον Προφήτη, όπου ησυχία και πραότητα και ταπείνωση εκεί η χάρη του Θεού. Η πραότητά του ήταν πηγή σοφίας και μαλάκωνε και τον πιο δυσκολοκυβέρνητο χαρακτήρα και η καλωσύνη του έκαμπε και τον πιο ανήμερο άνθρωπο. Ο αββάς Ισαάκ ο Σύρος λέγει: «Αν αγαπάς την πραότητα ειρηνεύεις. Αν αποκτήσεις την ειρήνη χαίρεσαι κάθε ώρα. Όποιος δεν είναι ειρηνικός, δεν είναι ταπεινός. Δεν γίνεται να μη είναι πάντα χαρούμενος ο ειρηνικός». Αυτός ήταν ο παπα-Φιλάρετος. Επίσης είχε παροιμιώδη απλότητα συνδυασμένη με το απονήρευτο και το άδολο, την αφιλαργυρία και την απροσπάθεια. Όταν ασθένεια τον έφερε στη Θεσσαλονίκη, είχαν περάσει πενήντα χρόνια από τότε που είχε αφήσει τον κόσμο, χωρίς να τον δει, και θαύμαζε τις αλλαγές. Η άδολη κι ελεήμων καρδιά του

κτυπούσε δυνατά για τον πλησίον και τον Θεό.

Τά χαράματα της 22.1.1963 οι Κωνσταμονίτες πατέρες διάβαζαν τον «Άμωμο» του Ψαλτηρίου στο Καθολικό. Τήν ώρα που απήγγειλαν τον στίχο «τα δικαιώματά σου ουκ επελαθόμην» παρέδωσε το πνεύμα του στον Πλάστη του ο μακάριος Γέρων Φιλάρετος, που δεν λησμονούσε ποτέ τα θεία δικαιώματα. Σήμερα όλοι πασχίζουν για τ' ανθρώπινα δικαιώματα, νομίζοντας πως έτσι θα γίνουν ευτυχέστεροι. Ο μακαριστός είχε άλλη νοοτροπία, αγωνίσθηκε μόνο για τα δικαιώματα του Θεού. Δικαιώθηκε κι αναπαύθηκε αιώνια. Τά λείψανά του ευωδίασαν. Ο Διονυσιάτης ηγούμενος Γαβριήλ τον θεωρούσε άγιο.

Ο Γέρων Γαβριήλ ήταν ένας θαυμάσιος άνθρωπος, που δίκαια προκαλούσε τον θαυμασμό. Ήταν μεγάλος, ακέραιος, σπουδαίος, σπάνιος, ευλαβής Αγιορείτης με αγέρωχο ήθος κι απaráμιλλο ύφος που έχουν μόνο οι άξιοι ιερωμένοι, οι ενάρετοι πνευματικοί άνθρωποι, οι μορφές της Όρθοδοξίας. Ρωμαλέος Θεσσαλός, μ' ευρύτητα, διαύγεια και δύναμη πνεύματος, ηρωική στάση και καρτερία, καθαρότητα βίου και προσωπικότητα χαρισματούχου φωτισμένου ποιμένα. Από παιδί υπηρετεί στο άγιο βήμα τον ιερέα του χωριού του, αριστεύει στο

σχολαρχείο, μοιράζει στους φτωχούς τους καρπούς των κτημάτων τους, λυπάται που δεν γίνεται δεκτός ως πολύ νέος στον στρατό του Παύλου Μελά και με χαρά νέος εισέρχεται στην ασκητική παλαίστρα της μονής Διονυσίου. Αναδεικνύεται ταπεινός ανάμεσα στους ταπεινούς, ασκητικός και κατανυκτικός προσευχόμενος. Τά προτερήματά του τα θέτει στην πηρεσία και τις ανάγκες της μονής κι αργότερα του Αγίου Όρους. Ευφυΐα, γνώση, επιμέλεια, επιμονή κι ευθύτητα τον καθιστούν χρήσιμο σύμβουλο πολλών ποθέσεων του Αγίου Όρους. Ως πρόεδρος της γνωστής και λίαν ικανής τριμελούς Ιεροκοινοτικής Επιτροπής με τον δραστήριο κι ακάματο Σεραφείμ Αγιοπαυλίτη και τον επιμελή και φιλόπονο Βησσαρίωνα Γρηγοριάτη φέρουν σ' αίσιο πέρας δύσκολες αποστολές και μεγάλα ζητήματα. Επί πέντε περίπου δεκαετίες ο Γέρων Γαβριήλ καθίσταται ο ηγούμενος των ηγουμένων με την πολυμάθειά του. Ο ρόλος του αναγνωρίζεται και το έργο του δικαιώνεται. Στην περίοδο της κατοχής και των δύσκολων ετών που ακολουθούν είναι σ' έξαρση ο αγνός πατριωτισμός του και με την πατρική του αγάπη συμπονά τον κατατρεγμένο λαό. Δεν φοβάται και δεν κουράζεται με κάθε τρόπο να συμβουλεύει και να ικετεύει για την επιστροφή όλων στις ελληνορθόδοξες ρίζες, τις πατροπαράδοτες παραδόσεις, την προγονική ευσέβεια, τη φιλομοναστική διάθεση, την ορθή αγιορειτοφιλία και γενικώς μαστίζει τον ευσεβισμό, τον μοντερνισμό και κάθε ανεπίτρεπτο νεωτερισμό, που τον θεωρεί πληγή της Εκκλησίας και μάλιστα την πιο φοβερή, όταν στρέφεται κατά του μοναχισμού.

Χειραγωγεί πνευματικά ο σοφός Γέρων μοναχούς και λαϊκούς με τις επιστολές του, τις συζητήσεις του, τις ομιλίες του και τις συγγραφές του. Οι καλοδιάθετοι προβληματίζονται, πείθονται, ενθουσιάζονται η και κατανύσσονται. Επηρέαζε η αρετή του. Αυτή που κυρίως απουσιάζει σήμερα και το ήθος εκείνο της ανδρείας φρονήσεως και της δίκαιης σωφροσύνης. Στις ημέρες μας αναζητάται επίμονα η διαφάνεια και δύσκολα ανακαλύπτεται. Η αιθάλη καλύπτει τις σχέσεις, τις πόλεις, τα όνειρα. Ένας Αγιορείτης ηγούμενος επί δεκαετίες ύφανε μυστικά και με πολλούς αγώνες ο,τι το τιμιώτερο, την αρετή. Καί δεν τη φύλαξε φιλάρεσκα για τον εαυτό του αλλά την πρόσφερε για την ωφέλεια των επιθυμούντων αδελφών του και προς δόξα Θεού. Παινήθηκε της ηγουμενείας λόγω ασθενείας κι εκοιμήθη σε ηλικία 97 ετών στο ταπεινό γηροκομείο της μονής. Μέχρι τις τελευταίες ημέρες ρωτούσε να μάθει λεπτομέρειες από τη ζωή της αγαπητής του μονής και του παμφίλτατου Αγίου Όρους. Υπήρξε πόδειγμα ήθους, βίου χριστοτερπούς, ακτινοβόλου και καθαρού. Υποκλίνομαι στη μνήμη του όπως και στον άλλων μνημονευθέντων μακαριστών Γερόντων. Είναι χρήσιμο να τους θυμόμαστε και μάλιστα στις πενιχρές ημέρες μας. Όχι ότι δεν υπάρχουν και σήμερα φιλόχριστοι και φιλάρετοι σιτοδότες. Αλλά είναι πράξη οφειλόμενη ευγνώμωνων τέκνων. Ο Γέρων Γαβριήλ μόνο αυτό έλεγε για τον εαυτό του: «Εγώ ο αμαρτωλός μπορώ να πω, ότι με το έλεος του Θεού “την πίστιν τετήρηκα” και ότι

δεν επρόδωσα τη διδασκαλία της Εκκλησίας. Ουδέν πλέον». Οι άλλοι βέβαια έλεγαν πολλά γι' αυτόν. Ο ποτακτικός του Γέρων Θεόκλητος: «άφησε πόδειγμα φιλοπονίας, φιλοθείας, φιλανθρωπίας, ταπεινώσεως, αγάπης, αυταπαρνήσεως και όλων των αρετών, που περιχωρούνται στην τετρακτύδα των γενικών αρετών». Ο Γέρων Βασίλειος Ιβηρίτης λέγει: «Ήταν ένας προικισμένος και ευλογημένος άνθρωπος. Ταλαντούχος στο λόγο και στο γράψιμο. Όταν περιέγραφε το Όρος, εικονογραφούσε, και είχε το κείμενό του όλη τη χάρη των παλαιών συναξαρίων. Η άνεση και το ήθος του λόγου του μετέδιδε την ατμόσφαιρα μιας ολόκληρης αγρυπνίας του Αγίου Όρους...». Ο Γέρων Γεώργιος Γρηγοριάτης αναφέρει: «Μέ το αγιορείτικο ήθος του, την ιεροπρέπεια, την ασκητικότητα, την εκκλησιαστικότητα, την διαλλακτικότητα, την αγωνιστικότητα, μας ενέπνευσε και δίδαξε. Η φωνή του, ήταν φωνή των αιώνων, του Αγίου Όρους, της Όρθοδοξίας, της πονεμένης Ρωμοσύνης. Εβδομήντα πέντε χρόνια ο π. Γαβριήλ, ο ψηλός φοίνιξ και πολύκλαδος κέδρος εστόλισε το Αγιώνυμον Όρος, το Περιβόλι της Παναγίας μας».

Επί αρκετά έτη αγαθός συνέκδημος του Γ. Γαβριήλ ήταν ο ηγούμενος της ιεράς μονής Αγίου Παύλου Σεραφείμ, που συνέχιζε την παράδοση των ευγενών Κεφαλλήνων κι εκοιμήθη ύστερα από μακρά ασθένεια τη Μ. Παρασκευή του 1960. Ο Γ. Γαβριήλ τον αγαπούσε κι εκτιμούσε ιδιαίτερα κι έλεγε, κατά τις με καλή συνεργασία πολλές αποστολές τους επί παναγιορειτικών θεμάτων και σοβαρών ζητημάτων: «Είμεθα ως οι άγιοι Ανάργυροι!» Ίσως γεννήθηκε το ερώτημα: ωραία όλα αυτά που ακούγονται, γι' αυτούς που απομακρύνθηκαν από τα προβλήματα του κόσμου και τέλος πάντων βοήθησαν και τον εαυτό τους και μερικούς άλλους, τι σημασία έχουν για εμάς, που αφήσαμε τα προβλήματα και σε λίγο θα πάμε να τα βρούμε, συζύγους απαιτητικούς, παιδιά ανυπάκουα, εργοδότες βλοσυρούς, συναδέλφους καχύποπτους, κοινωνία αήθη, κόσμο με ύφος πάντα μουντό. Θεώρησα πως έχετε κουρασθεί από θεωρίες και διδασκαλίες.

Θέλησα λοιπόν να σας μεταφέρω μερικά περιστατικά βίων ανθρώπων της εποχής μας, που αγωνίσθηκαν να ξεπεράσουν δικά τους προβλήματα, μπορεί μεγαλύτερα κι από τα δικά σας. Αν κατάφερα να σας μεταφέρω και μεταδώσω πως για τους ανθρώπους του Θεού δεν υπάρχει κανένα περιθώριο για την απόγνωση και πως οι άνθρωποι αυτοί των ορέων έζησαν ταπεινά, για να σηκώσουν κάπως το βάρος του πόνου μας, τότε νομίζω πως αξίζει που αφιερώσατε την προσοχή σας. Η αδεξιότητά μου πάλι θ' αδίκησε τις ωραίες μορφές τους κι αυτό δεν είναι μικρό λάθος μου. Θεωρώ πως οι αναφερθείσες μορφές περιέχουν «χρυσόν, άργυρον και λίθους τιμίους» προς ανακούφιση της πενίας μας και μετατροπή του αήθους ήθους μας, σ' εύηθες και του ανόσιου ήθους μας σε όσιου και χρηστού.

Μακάρι η ευγενική προσοχή σας ν' αμείφθηκε από τον τρόπο μιας ζωής που φαίνεται παράδοξη αλλά είναι φυσική. Ενώ αφύσικη κατάντησε η παρούσα κοσμική, που τη βιώνετε σεις καθημερινά και για την οποία τόσο συχνά παραπονείσθε αλλά θαρσείτε. Σας ευχαριστώ και σας παρακαλώ να καλλιεργήσετε στη μνήμη σας τις μνήμες των Αγιορειτών που μνημονεύσαμε, όχι σαν ένα απλό φιλολογικό μνημόσυνο, αλλά προς ερεθισμό της μνήμης και την ενθύμηση της παιδικής δίψας μας για τα ουσιαστικά κι ανώτερα. Τό 'Ορθόδοξο ήθος είναι το δυναμικό ήθος. Ο ερχόμενος αιώνας είναι της 'Ορθοδοξίας. Τό Άγιον Όρος έχοντας στην πρόσφατη ιστορία του τέτοιες μορφές έχει να παίξει ένα σημαντικό ρόλο.

Μωυσέως Μοναχού Αγιορείτου

Από το βιβλίο ΤΟ ΗΘΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΥΦΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ»

ΣΕΙΡΑ: «ΑΘΩΝΙΚΑ ΑΝΘΗ», τ. 7

Εκδόσεις «ΤΗΝΟΣ», Αθήναι 1999

Φωτογραφίες: athosprosopography.blogspot.gr

Πηγές: christianvivliografia.files.wordpress.com – agioritikesmnimes.blogspot.gr